

BÖLÜM 8

KORONAVİRÜS SALGINININ SURIYELİ SIĞINMACILAR ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

Haşim ÇAPAR¹

1. GİRİŞ

Bir grup gencin, Suriye'nin güneyinde yer alan Dera şehrinde rejim karşıtı barışçıl bir protesto başlatması ile birlikte bu durum halk ile iktidar arasında bir iç çatışmanın çıkmasına sebebiyet vermiştir. Bunun üzerine 2011 yılında Suriye'den Türkiye'ye doğru düzensiz insan hareketlerinin başladığı ifade edilmektedir. Yaşanan iç çatışmanın, ülkenin farklı bölgelerine sıçraması ile birlikte Suriye rejimi, kendi vatandaşları üzerine silahlar ile ateş etmiş ve bu savaştan dolayı pek çok kişi yaşamını yitirmiştir. İç çatışmanın büyümesi ile birlikte küçük ve düzensiz başlayan göçmen gruplarının daha da düzenli insan göçlerine dönüştüğü görülmektedir (Özdemir, 2016).

Türkiye'nin, 2011 yılından başlayarak gelen Suriyeli sığınmacıların barınma, beslenme ve sağlık hizmetleri gibi birçok temel ihtiyacını karşılayacak yasal ve sosyal düzenlemeler yaptığı ve yapmaya da devam ettiği rapor edilmiştir (Büyükhan, 2021). Yapılan bu yasal ve sosyal düzenlemelerin birtakım eksiklikleri olsa da Türkiye'nin bu konularda başarı sağladığını söylemek mümkündür.

Mart 2020 itibari ile COVID-19 salgınının Türkiye'de de görülmesi ile birlikte Türkiye'deki tüm vatandaşlar gibi Suriyeli sığınmacıların da salgın ile mücadelede

¹ Öğr. Gör., İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölümü, hasim.capar@izu.edu.tr

- nimi-covid-19/, accessed August 18, 2021.
- HasNa's. (2020). Turkish Civil Society's Response to Refugees During COVID-19. <https://hasna.org/turkish-civil-societys-response-to-refugees-during-covid-19/>, accessed August 13, 2021.
- Kamruzzaman, M. D. (2021). Coronavirus Cases Rising in Bangladesh's Refugee Camps. <https://www.aa.com.tr/en/asia-pacific/coronavirus-cases-rising-in-bangladesh-s-refugee-camps/2297698>, accessed August 13, 2021.
- Karakaş, B. (2020). Migrants and Refugees in a Time of Pandemic: Access to Healthcare Services in Turkey. Heinrich-Böll-Stiftung. <https://tr.boell.org/en/2020/05/18/migrants-and-refugees-time-pandemic-access-healthcare-services-turkey>, accessed August 13, 2021.
- Karasapan, Ö. (2021). Challenges Facing Turkey's Syrian Businesses. Brookings. <https://www.brookings.edu/blog/future-development/2021/03/19/challenges-facing-turkeys-syrian-businesses/>, accessed August 23, 2021.
- Kirişçi, K., ve Yavaşan B. (2020). As COVID-19 Worsens Precarity for Refugees, Turkey and the EU Must Work Together. Brookings. <https://www.brookings.edu/blog/order-from-chaos/2020/06/11/as-covid-19-worsens-precarity-for-refugees-turkey-and-the-eu-must-work-together/>, accessed August 13, 2021.
- Krauss, J., Jain, R. R., ve Anna, C. (2021). Lack of Virus Testing Stokes Fears in World's Refugee Camps. AP NEWS. <https://apnews.com/article/health-ap-top-news-international-news-norway-virus-outbreak-f39e7e14e34eca99d2505aa1dc0fbe8c>, accessed August 13, 2021.
- Krishnamoorthy, Y., Ramya N., Gayathri S.ve Manikandanesan S. (2021). Impact of COVID-19 on Psychological Status of General Population. IntechOpen. <https://www.intechopen.com/online-first/76705>, accessed August 23, 2021.
- Middle East Research and Information Project. (2020). Voices from the Middle East: Palestinian Refugees in the West Bank Confront the COVID-19 Crisis - Occupied Palestinian Territory. ReliefWeb. <https://reliefweb.int/report/occupied-palestinian-territory/voices-middle-east-palestinian-refugees-west-bank-confront>, accessed August 13, 2021.
- Mülteciler Derneği. (2021). Türkiyedeki Suriyeli Sayısı Temmuz 2021. <https://multeciler.org.tr/turkiyedeki-suriyeli-sayisi/>, accessed August 17, 2021.
- Özdemir, Ç. (2016). Suriye'de İç Savaşın Nedenleri: Otokratik Yönetim mi, Bölgesel ve Küresel Güçler mi? *Bilgi Sosyal Bilimler Dergisi*(2): 81–102.
- Relief International. (2020). Impact of the COVID-19 Outbreak on Syrian Refugees in Turkey: Results from Rapid Needs Assessment Conducted in Istanbul, Izmir, Manisa, Gaziantep, Kilis and Reyhanli, April 2020 - Turkey. ReliefWeb. <https://reliefweb.int/report/turkey/impact-covid-19-outbreak-syrian-refugees-turkey-results-rapid-needs-assessment>, accessed August 13, 2021.
- Sevinc, M., Hasbal, N. B., Sakacı, T., Basturk, T., Ahab, E., Ortaboz, M., Mazi, E. E, Pirdogan, E., Ling, J. ve Unsal, A. (2021). Frequency of depressive symptoms in Syrian refugees and Turkish maintenance hemodialysis patients during COVID-19 pandemic. *PLoS One*. 2021 Jan 4;16(1):e0244347. doi: 10.1371/journal.pone.0244347. PMID: 33395428; PMCID: PMC7781368.
- SGDD-ASAM. (2021). COVID-19'un Mülteciler Üzerindeki Etkisine İlişkin Raporlara Dayalı Sistemik Bir Derleme. <https://sgdd.org.tr/yayinlar/covid-19un-multeciler-uzerindeki-etkisine-iliskin-raporlara-dayali-sistemik-bir-derleme/>, accessed August 13, 2021.
- Subbaraman, N. (2020). "Distancing Is Impossible": Refugee Camps Race to Avert Coronavirus Catastrophe. *Nature* 581(7806): 18–18.
- T.C. İçişleri Bakanlığı Göç İdaresi Genel Müdürlüğü. (2021). Geçici Koruma-Yıllara Göre Geçici Koruma Kapsamındaki Suriyeliler. <https://www.goc.gov.tr/gecici-koruma5638>, accessed August 17, 2021.
- T.C. Sağlık Bakanlığı. (2020). COVID-19 Bilgilendirme Platformu-Koronavirüs Riskine Karşı 14 Kural. <https://covid19.saglik.gov.tr/TR-66259/halka-yonelik.html>, accessed August 20, 2021.
- Tekin-Koru, A. (2020). Precarious Lives: Syrian Refugees in Turkey in Corona Times. *VoxEU.org*. <https://voxeu.org/article/precarious-lives-syrian-refugees-turkey-corona-times>.

- The World Bank. (2020). The Global Economic Outlook During the COVID-19 Pandemic: A Changed World. <https://www.worldbank.org/en/news/feature/2020/06/08/the-global-economic-outlook-during-the-covid-19-pandemic-a-changed-world>, accessed August 23, 2021.
- Türkoğlu, M. C. ve Kantaş Yılmaz, F. (2021). Sağlık Politikası Analizi: Türkiye'de Covid-19 Pandemi Döneminde Uygulanan Sağlık Politikaları. *Toplumsal Politika Dergisi* 2(1): 11–29.
- UNICEF. (2021). UNICEF Turkey Humanitarian Situation Report #40, (Syrian Refugees Response): January -December 2020 - Turkey. ReliefWeb. <https://reliefweb.int/report/turkey/unicef-turkey-humanitarian-situation-report-40-syrian-refugees-response-january>, accessed August 13, 2021.
- Üstübcü, A. ve Karadağ, S. (2020). Refugee Protection in Turkey during the First Phase of the COVID-19 Pandemic. İstanbul: Koç Üniversitesi. http://www.cidob.org/en/publications/publication_series/project_papers/admigov/refugee_protection_in_turkey_during_the_first_phase_of_the_covid_19_pandemic, accessed August 13, 2021.
- Worldometer. (2021). COVID Live Update: 209,466,941 Cases and 4,396,175 Deaths from the Coronavirus -. <https://www.worldometers.info/coronavirus/>, accessed August 18, 2021.
- Yılmaz, F.K. and Ergül, S. (2021). Sağlık Politikası Analizi: Göçmen Sağlığı Kapsamında Suriyeli Sığınmacılar. *Sağlık ve Sosyal Refah Araştırmaları Dergisi* 3(2): 119–128.
- Zaman, M. H. (2020). Opinion: Refugees Are Especially Vulnerable To COVID-19. Don't Ignore Their Needs. NPR.org. <https://www.npr.org/sections/goatsandsoda/2020/03/11/814473308/opinion-refugees-are-especially-vulnerable-to-covid-19-dont-ignore-their-needs>, accessed August 13, 2021.